

SZOLNOK-DOBOKA

POLITIKAI HETILAP.

Megjelen minden vasárnapon.

Szerkesztőség a Sörház-utcában első sz. a. földszinten van.

Szerkesztőségi óra minden hétköznapon d. u. 2-3.

Felelős szerkesztő:

Dr. Br. HORVÁTH EMIL.

Hirdetési árak: egész oldal 48 K.

Hivatalos hirdetések garmondsora 30 fillér.

Előfizetési ár: egész évre 10 K.

Néptanítóknak, lelkészeknek és körjegyzőknek 8 kor.

A politikai helyzet.

Budapest, nov. 13.

Tagadhatatlan, hogy ellenzéknek, szabadelvűpártnak egyaránt imponált az a magatartás, melyet a Tisza-kormány azon tizenhét órás ülésen tanusított, a melyet a híres napirend indítvány nyújtott el ilyen szokatlanul hosszúra. De hozzátehetjük azt is, hogy csak minálunk szokatlan s a parlamentünkben egy-két precedenstől: a híres Bánffy-féle éjjeli üléstől — a mikor Fejérváry bárót nem engedte szóhoz jutni az ellenzék fél éjjelen át — s a Khuen-féle, ugyancsak napirend megállapításáért folytatott éjjeli üléstől eltekintve, ismeretlen az ilyen „permanens” ülés, de a nyugat azon országai-ban, hol a parlamentarizmus már túlélte magát, épséggel nem szokatlan. Csak a német birodalmi gyűlés hirhadt vámtariffa tárgyalásainál Kardorff vitát-záró indítványa miatt épen 72 órát ülésezett s a szomszéd Ausztriában is gyakorta tartották meg a mára összehívott ülést holnap is s irták a jegyzőkönyvet tegnapról mára s zárták be ma a tegnapi ülést.

De hogy visszatérjünk tulajdonképpeni tárgyunkra: a magyar politikai viszonyok mérlegelésére; azon az előnyös benyomáson kívül, melyet a kormány nyugodt magatartásával keltett, semmi egyéb pozitív eredmény máig nem jelentkezett. Sőt ha lehet még a helyzet rosszabbodásáról írni, akkor azon tény miatt, hogy az egész ellenzék egybeforradt az éjszakai ülés tüzes levegőjében s hogy az állítólagos békepártiak eltűntek a színpadról s csak az u. n. harcosok maradtak ott s hogy a felekezeti kapcsolatok is végleg szétszakadtak a protestáns Tisza és a protestantizmusnak parlamenti vezéralakjai között (a mit élesen mutat a marosvásárhelyi képviselőnek, Sebess Dénes erélyes cikke a Pesti Hirlapban), még nehezebbnek lehet jelezni a kormány álláspontját.

Tökéletesen átértézte a helyzet fonak-ságát a szélsőbal egyik temperamentumos tagja, ki az ujonczjavaslat napirendre került felett örvendő szabadelvűpárti képviselőnek azt felelte, hogy: „Jó, jó, a napirend rendben van, de hol vannak az ujonczok!” mert a kormánynak ujoncz kell, még pedig hamar és nem napirend.

De semmi esetre sem tesz jó szolgálatot az ügynek, a ki a politikai látóhatár sötét fellegeit, még sötétebbeknek szereti festgetni. Mert ha igaz az, a mit fentebb a helyzet nehezebbre fordulásáról irtunk, az is kétségtelen, hogy az ellenzék harcosai s áll ez főleg a komolyabb és súlyosabb egyénekről, teljesen belefáradtak, belefásultak az immár idestova egy év óta folyó obstrukcióba.

Mert az a rettenetes szóáradat, mely ma holnap egész parlamentáriszmust is magával fogja ragadni, bármilyen gyorsan hömpölygött is a szónokok ajkairól, mégis csak erőpazarlást jelent és igen megványolta azoknak idegeit, akik nap-nap után egy-két-három órás beszédekkel mondtak csupán pártkérésből. Mert hiszen beszélni lehet, lehet okosat is, ha mindennap beszél is az ember, de hogy immár tizenkettedik hónapja ugyanegy s nem is nagyon variabilis themát forgasanak az u. n. obstrukcionális szónokok s sem ők maguk, sem az ország ne érezzen e kétségbeejtő egyhangúság fölött valamelyes csömört, azt elképzelni aligha lehet.

Hogy az idők méhe mit rejt magában, azt sejtetni sem lehet, nemhogy tudni lehetne. Hogy a kormányelnök „erős keze” elég szerencsésnek is fog a jövőben bizonyulni, az tisztán a véletlen dolga. Mi úgy vagyunk meggyőződve, hogy a helyzet megoldásához több szerencse kell, mint erő, mert mai házszabályaink az „erő” érvényesülése esetében oly sok és mindinkább elnyúló taktikai fogást engednek meg, hogy azok teljes lehetlenné tételére minden alkotmányos erő kevésnek bizonyul.

Annyi tény, hogy a nemzet nagy tömege, mely eddigelé meglehetősen passive viselkedett a parlamentben folyó harczzal szemben, hovatovább nagy érdeklődéssel s néhol — mint a tisztviselők — mély keserőséggel fordul a parlament felé, mely naponta az ott folyó izgalmas jelenetekkel a közkíváncsiságnak új tápot ad. Anemzetma még nyugodt, de úgy lehet holnap nyugtalanodni kezd, mert nagy és örök céljai veszélyeztetését fogja látni a tulontúl hosszú huzavonában s a taktikázóknak odadörögi a „Quousque tandem”-et!

*

Legujabb.

Bpest, nov. 14. A függetlenségi párt tegnap esti értekezletén kimondotta, hogy a katonai javaslatokkal szemben a legerősebb harczot fogja folytatni s azok törvénné emelkedését meggátolja.

A szabadelvűpárt ugyancsak tegnap esti értekezletén Tisza István gróf miniszterelnök kijelentette, hogy semmiféle meglepetésre nem készül a kormány s hogy a parlamenti harczot nyílt kártyával fogja végigjátszani.

A legközelebbi napokban közös miniszteri tanácskozások lesznek, melyen a jövő évi hadi költségvetés előirányzatát fogják megállapítani.

A rendes ujonczjutalékon felül a tábori taraczk és hegyi tájérság fölállításá miatt jelentékeny létszámemelés válik szükségessé.

HIREK.

— **Erzsébet királyné emlékezete.** A helybeli főgimnáziumban, a polgári leányiskolában s a város többi tanintézteiben november 19-én Erzsébet királyné névnapján a megboldogult királyné emlékére ünnepélyeket rendeznek. Ezen a napon az előadások is szünetelni fognak. Az ünnepélyek lefolyásáról a legközelebb megjelenő lapunkban adunk részletes tudósítást.

— **Erzsébet-ünnepély Arpáston.** Az arpástói áll. iskola tanfőnöke november 19-én, csütörtökön az ev. ref. templomban, Erzsébet gyászünnepélyt rendez. Az ünnepélyen, mely délelőtt 10 órakor veszi kezdetét. Banyai Ferencz áll. isk. igazgató tartja a gyászbeszédet, az iskolai növendékek közül pedig számosan szavalatokat adnak elő.

— **Czakó Zsigmond emlékezete.** Dés város nagy szülöttjének, a 19. század derekán nagy névvel bíró poétának, Czakó Zsigmondnak születési háza, melyben boldog gyermekkorát élte a költő, a haláltlan utódok nem nagy dicsőségére, még ma is jeltelen. Évekkel ezelőtt indult már mozgalom Désen Bene Ferencz kezdeményezésére, hogy Czakó desi emlékháza, a mely némelyek szerint a „Rudolf”

kórház telken van, emléktáblával, esetleg a költő mellszobrával jelöltessék meg. A mozgalom vezetői már egy ünnepély rendezését is tervezték, melyre ünnepi szónokul Versényi György kolozsvári tanárt és írórt kérték föl, ki városunkban is időzött avégből, hogy a Czakó Zsigmondra vonatkozó adatokat, emlékeket és hagyományokat összegyűjtse. E mozgalom azonban részvétlenség miatt elaludt, s most a Szabad Lyceum szervező bizottságáé az érdem, hogy Czakó Zsigmond emlékeztének a feledéstől való megóvására a régi eszmét a magáévá tette s tegnapi ülésében elhatározta, hogy ez évi felolvasási czícluszát „Czakó Zsigmond emlékünnepélylyel” zárja be, melynek befolyó jövedelmét Czakó Zsigmond szülőházának emléktáblával való megjelölésére fordítja. A bizottság a terv kivitelével és előkészítésével dr. Körösy György főgymnáziumi igazgatót bizta meg.

— **Lokális patriotizmus.** Bármennyit gunyolódjanak is azok, a kik a helyi nagyságok emlékének ápolását s a helyi vonatkozások folytonos kitüntetését az u. n. lokális patriotizmust csak nevetségessé oldalaról akarják és tudják látni, e gunyolódóknak nincs igazuk. Vannak olyan tiszteletreméltó alakjai minden nép történetének és irodalmának, a kik bár nem igényelhetnek országos nevet maguknak, megérdemlik az utókortól azt, hogy azon helyeken, melyekhez, éltük egyik-másik fontosabb eseménye fűződik, nevüket és működésüket a feledés pora be ne lepje. Városunk, Dés városa is magáénak mondhat hazai irodalmunk és közéletünk jelesei közül néhányat, így a híres nyelvész és bölcselkedőt Párizs Pápai Ferenczet, a poéta Czakó Zsigmondot és Medgyes Lajost, a jeles zsurnalisztát és írórt K. Papp Miklóst stb. Hazafias kötelességet velt teljesíteni a „Szabad Liceum” szervező-bizottsága akkor, mikor lapunk felelős szerkesztőjének dr. br. Horváth Emilnek indítványára elhatározta, hogy e nagynevű írók emlékének cultivalását kötelességének ismeri s a mint anyagi ereje engedi a „Szabad Lyceum”-nak, gondoskodni fog ez írók műveinek kiadásáról, életrajzuk megírásáról, valamint arról is, hogy szülőházaik a mennyiben még kinyomozhatók, emléktáblával jelöltessenek meg.

— **A megyei tisztviselők fizetésrendezése.** Tisza István gróf miniszterelnök, mint belügyminiszter vármegyénk alispánjához a következő körrendeletet intézte:

M. kir. belügyminiszter.
5314. eln. szám.

Körrendelet valamennyi alispánnak.

A vármegyei közigazgatási tisztviselők, segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzet fizetésfelelőseinek kérdését, az állami tisztviselők fizetésfelelőseiről szóló törvényjavaslattal kapcsolatosan szándékozván rendezni, felhívom a czímet, hogy tekintettel az e részbeni munkálatoknak a vármegyei tisztviselők érdekében is kívánatos sürgős kivitelére, hozzám nyolcz nap alatt a következő kimutatásokat mulhatatlanul terjessze fel:

1. A vármegyei tisztviselők, kezelő- és szolgaszemélyzetnek állás és egyéni kimutatását annak feltüntetésével, hogy a vármegye szolgáltatában mely idő óta vannak alkalmazva?

2. Annak hiteles kimutatását hogy az 1902-iki költségvetési évben a vármegye közönsége a vármegyei pótdoból, vagy más valamely vármegyei alaptól mily összegekkel járult a törvényhatósági tisztviselők, kezelő- és szolgaszemélyzet fizetéséhez és lakbér emeléséhez?

Budapest, 1903. november 9. Tisza.

— **A Szabad Lyceum.** A Szabad Lyceum rendező-bizottsága péntek délután tartotta ez évi első, szervezkedő gyűlését, melyen Szilágyi Albert polgármester elnökolt s részt vettek: Bene Ferencz, Budai Elek, Friedländer Gyula, György Aladár, Dr. Br. Horváth Emil, Dr. Körösy György, Sárkány Loránt dr., Vásárhelyi Boldizsár, Dr. Wasserstrom Adolf. A bizottság megállapította

az ideai felolvasások programját s a közönséghez intézendő felirat szövegét, mely így szól:

Szabad Lyceum.

II. ciklus.

Az a siker, a melyet a népszerű tudományos felolvasások múlt évi I. sorozatával a Sz. L. elért s az a folyton növekvő szükség, a melyet a tudományok haladásával lépést tartani törekvő művelt társadalom érez, s ennek folytán a tudományok népszerűsítését célzó intézményeket országsszerte felkarolja, vezette a Sz. L. szervező-bizottságát arra a határozatra, hogy a múlt ciklussal megkezdett ily irányú kezdeményezést most már fokozottabb erővel folytassa.

Ez intézmény törekvése az, hogy a tudományok minden ágára lehetőleg kiterjedő sorozattal lépjen a művelt közönség elé s mindenek felett, hogy azt, ami mint elmélet száraz s jobbára élvezhetetlen, gyakorlati szempontból világítsa meg. Fő törekvése tehát, hogy előadásait kísérletekkel, demonstrációkkal, skioptikonnal vetített képekkel kísérje s ez által az elméleti tudományt könnyen megérthetővé s felfoghatóvá tegye.

Megállapodott a bizottság abban, hogy az idén 15—16 felolvasást rendez, melyen nemcsak helybeli felolvasók fognak működni, de több neves kolozsvári író és tudós. A felolvasásokat minden hét szombat napján d. u. 5 órától 6-ig tartják a városház nagytermében. Az első felolvasás nov. hó 21-én lesz. Belépti díj egy felolvasásra 40 fill., az egész ciklusra 1 személynek 2 korona, családnak 5 korona. Az ideai felolvasási ciklus befejezéséül matiné-et tartanak, mely Czákó Zsigmond emlékeztetőnek lesz szentelve. A Szabad Lyceum több érdekes programjáról majd a jövőben bővebben is írhatunk.

— **Ismét száj- és körömfájás.** Vármegyénk dési járásának Mikeháza községében a szarvasmarhák között a ragadós száj- és körömfájás ismét fellépett. A mint minket értesítének, idegenből behozott marhák között ütött ki a betegség, mely miatt Dést és Retteget ismét fenyegeti a veszély, hogy heti vásárai betiltatnak. Reméljük azonban, hogy nem lesz szükség a keresdőinket és gazdáinkat oly érzékenyen sújtó intézkedés foganatosítására.

— **A dési Kossuth Lajos szoborra adakoztak:** Nemes Ferencz ev. ref. lelkész (Alsóilosva) 2, Borka Alajos (Désakna) 1, Csúja Imréné (Désakna) 1, Moldován Pál (Magyarködlös) 2, Nádosy Anna (Magyarködlös) 1 koronát.

— **Távozó tanár.** A kolozsvári ev. ref. kollegium igazgató tanácsa dr. Kálmán Jánost, ki jelenleg a dési főgimnáziumnál működik, november 1-én tartott gyűlésén tanárrá választotta meg. A fiatal tehetséges tanár csak az 1903/4-ik tanévben foglalja el új állását. Benne a kolozsvári ref. collegium kiváló tanerőt fog nyerni, kinek távozását a tanügyi körökben őszintén sajnálják.

— **3000 gör. kath. áttérése.** A „Magyarország“ írja az alábbi hirt, melynek hivatalos közlönetét várva — csak kuriozusként registralunk:

Pár nappal ezelőtt az egész magyar sajtót bejárta az a hír, hogy Papp Lajost a szatmári gör. kath. egyház hazafias lelkű magyar papját dr. Szabó János szamosújvári gör. kath. püspök Aknasugatagra, egy máramarosvármegyei jelentéktelen parochiára helyezte át — büntetésképpen. Ezzel azonban az ügy korántsem nyert még befejezést, mert a szatmári gör. kath. egyházközség 2500—3000 főnyi szinmagyar hívője nem tudott belenyugodni a papjukon elkövetett igazságtalanságba és távirati uton kérte a püspöktől az áthelyezés visszavonását, a melyben a dákóromán áskálódások sikerét látta. A szatmári magyar gör. katolikusok ugyanis rajongó szeretettel csüggnének papjukon, a ki szóval, tettel igazi lelki atyja hívőinek és valóságos előharczósa a magyar nemzeti eszmének. Papp Lajost vármegyeszerte megaluvást nem tűrő nemzeti érzéseiről ismerik, a ki a szószékéről is a magyar hazafiúi kötelességeket hirdeti híveinek. November 1-én mintegy 1500 szatmári gör. kath. polgár tömörült Páskándy István elnöksége alatt, a kik utasították Öváry László templomgondnokot, hogy a templomot másnak, mint Papp Lajosnak, ki ne nyissa még az élete árán sem. Kimondották a hívek azt is, hogy ha a püspök meg nem változtatja ítéletét, akkor egész házuknépével a református egyház kötelékébe lépnek át. November 8-án, vasárnap, hozzá is fogtak ígéretük beváltásához. A derék emberek elnökük vezetése alatt szép rendben kivonultak templomuk elé és megindultak Rácz István református lelkész lakása felé, hogy szándékukat vele közöljék. A református pap a templomban várta a tömeget, a mely vagy 3000 főnyi lehetett és közölte az emberekkel, hogy jól gondolják meg

cselekedetük horderejét, mert ámbár az egyház szívesen fogadná is őket hiveitül, de meggondolatlanságot ne cselekedjenek. Az emberek azonban újra kijelentették hogy megmaradnak szándékuk mellett. Ekkor a református pap felszólította őket, hogy elhatározásukat közöljék Pap Lajos utódával Demján Titusszal. Az új papot azonban nem találták otthon; lakásán azt mondták, hogy elutazott a városból. Az úgy azóta függőben van. A hívek visszakövetelik a püspöktől papjukat és felírnak miatta Balázsfalvára az érsekséghez, sőt Rómába is értesítést küldenek a szentszékhöz, kijelentve, hogy ha pár nap alatt nem érkezik döntés a dologban, az egész 3000 főnyi hitközség áttér a református vallásra.

— **Csalás postautalvánnyal.** A soproni posta és távirdaigazgatóság kerületében egy, eddig ismeretlen egyen két helyen is követett el csalást hamisított postautalvánnyal, oly módon, hogy az utalvány kifizetések postahivatali zárideje után megjelent egy-egy kereskedőnél s az illetőt sürgős pénzülszükségről szóló hazugsággal reábirta a hamisított utalvány összegének kifizetésére. A közönség figyelmét felhívjuk, nehogy a csalónak sikerüljön másokat is megkárosítani, mert alapos a gyanu — mint ezt velünk a kolozsvári posta- és távirdaigazgatóság közli, hogy a csaló más városban is próbálkozni fog.

— **Bortermelők figyelmébe.** A „Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége“ a borforgalom élénkítésére és a bortértékesítés megkönnyítésére a bortőzsde intézményét létesítette, hogy eleinte, minden hónapban borvásárt rendez, melyen a szövetség bortermelői tagjai eladó borkészleteiknek mintáit bemutatják a vásáron megjelenő borkereskedőknek és borbirományosoknak, kik az egész országból beküldött bormintákból egy helyen válogathatnak és így bevásárlásaikat sokkal egyszerűbben és könnyebben végezhetik. A bortőzsde megnyitásával egybekötött első borvásárt 1903. évi november hó 28-án rendezik a Magyar Kereskedelmi Csarnok helyiségében (Budapest, V., Szabadság-tér 12.) Az első nagy borvásáron — kivételesen az ország minden termelője részt vehet.

— **A 4%-os magyar koronajáradék jövő hó 1-én esedékes szelvényeit** a „Dési Hitelbank“ már e hó 20-tól minden levonás nélkül beváltja.

— **Rendőri hír.** Mizna Johan olasz munkást és ifj. Hognos Jánost okt. 26-án a fűrésztelepen egy dühös eb megmarta. Nevezettek másnap felküldettek Budapestre, a Pasteur-intézetbe. Az eb leültetett, agyvelője a budapesti m. kir. állatorvosi főiskolába küldetett.

— **Halálozások.** Özv. Pap Gáborné szül. Bene Gáfta 90 éves, végelgyengülésben okt. 19. Bene Lászlóné szül. Buburucz Mária, 76 éves, tüdőbetegségben, okt. 21. Csorba Miklós, 30 éves, tüdővészben (kórházban), okt. 24. Paneth Saul, 2 és fél éves, hasi hagymában, okt. 25. Ruzs János 7 napos, veleszületett gyengeségben, okt. 27. Szima János 40 éves, tüdővészben, okt. 28. Szabó Margit, 2 napos, veleszületett gyengeségben, okt. 28. Fogarasi Ferencz, 6 hetős, hörghurutban, okt. 30. Román Mitru 5 hónapos, bélhurttal, nov. 2. Fischer Adolf, 59 éves, agyhüdsben, nov. 7. Marton Sándor, 78 éves, agkórban, nov. 7-én meghaltak.

Irodalom.

* **Költemények.** Irta Balázs József ref. lelkész. Budapest, 1903. (Megrendelhető szerzőnél Beszterczén, fűzve 3 kor., diszkötésben 5 korona.) Mindenkor örvendetes esemény, ha a vidék — az annyit gunyolt és őszintén lenézett vidék, — valamely új könyvet visz ama nagy vásárra, melyet téli könyvpiacznak neveznek újságírók és könyvkereskedők. A szomszéd Besztercze-Naszódvármegye székvárosának derék református lelkésze a nemzetiségektől előzőnlött vidék kellő közepéből bocsátott utnak most egy vaskos verskötetet a magyar lyrikus muzsa dicsőségére. Derűs, meleg és becsületes világnézet, érző, nem ritkán érzékeny lélek s gyakorlott verselő tűnik élénk a velin-papír lapokról, melyeknek kiállítása a Korvin Testvérek műintézetének izlését dicséri. Nem igényel dalai számára nagy, egetvivő sikert, maga is megelégszik avval, ha azok, kikhez lelke közel áll, megérik a dalba rejtett meleg érzelmeket s ha dalai — mint vándor madarak — bekopogtatnak egy-két jó ismerős ablakon s meglelik az utat egy-két, avagy talán épen csak egy szív felé, melyről oly sok szépet álmodik költőjük. Az érdemes szerző verskötetét ajánljuk olvasóink szíves figyelmébe.

Mutatóul hadd álljon belőle egy kis dal:

PANASZOLNÉK S BÁNATOMAT...

Panaszolniék s bánatomat
Nincs kinek elsrjam,
Nem is lesz már nyugtom, tudom,
Csak ott lenn a sírban.

Másé leszesz Nekem úgy jó,
Mintha halott volnál
S én ott állnék ravatalra
Kitett koporsódnál

Hisz te nekem nem is élsz már,
Meg vagy nekem halva,
Bánatomból van koporsód
És a virág rajta.

S mintha hangok lassú szárnyán
Szállana az ének
Sötét látás! Úgy jó nekem,
Mintha temetnének

Pedig te élsz és élni fogsz
Még nagyon sokáig,
Eléred a boldogságot,
Mire szived vágyik.

Csak lelkemnek léssz meghalva,
Ott léssz eltemetve
Oh! én letört gyöngyvirágom,
Békén pihenj benne!

* **Telekkönyvi Mintatár.** Ez a kitűnő szakkönyv rövid idő alatt második kiadást ér. A 2 kötetes, mintegy 62 ivre, 1000 oldalra terjedő, páratlan tetszésben részesült mű előfizetési ára 8 kor., diszkötésben 10 korona. A második kiadást Sági János javította és jelentékenyen bővítette. Az előfizetéseket az „Országos Központi Községi Nyomda Részvény-Társaság“-hoz (Budapest, VI., Váci-körút 61.) tessék küldeni. A ki a telekkönyvvel foglalkozik, jó hasznát látja.

REGÉNY.

Margherita.

Regény.

Irta: Ritter Anna.

33

Fordította: Vezsenyi Béla.

Falvak városok vonultak el előtte. Nehéz szürke felhőként burkolta be őket a kémények füstje. Az őszi köd leszorította a kigomolygó füstöt az utcákra, úgy, hogy az emberek elszoruló lélekzettel, komoran jártak benne.

Ferencz az ablaknál állott és nézte a váltakozó képeket.

Még egy pár állomás s aztán le kell szállania a vonatról, hogy postakocsin tegye meg az ut többi részét. Mert az ő szülővárosába még nem vezetett vasut. Ép oly elhagyatottan húzódott meg a kis város egy utaktól távol eső szegletben, mint akkor, mikor daczosan és könnyező szemmel kilépett az ódon városkapun.

Az otthon! Mit tudott ő erről és mi volt ez neki? Ifju korában haragosan szorult öködbe a keze, mikor mások az otthonról beszéltek. Ő keserű megvetéssel gondolt rá vissza és sohasem említette.

És most mikor ott állott a komor boltos kapu alatt, a melyet esténként még mindig lelkiismeretesen beszoktak csukni, most könybelábadt a szeme és tekintete gyöngéd köszöntéssel szállt a régi fészek felé.

Itt bizony az évek nyomtalanul vonultak el. A széles kettős házior, a mely között a városka egyetlen utcája elnyult, már évszázadok óta egy szabad térre vezetett, hol egy régi épület a hozzá tartozó sóraktárral és kis füstfogta barna tornyával állott.

A városi ór hunyoritva tekintett Ferencz után, a mint az sebes léptekkel haladt a döcögős kövezeten.

— Vajjon nem a . . . ?

— „Igen, igen“ — intett az újságkihordó asszonynak, a ki elgondolkozva szorongatta kezében a kis lapot, a mit az órnek akart átnyújtani. — „Tudom már! Szomorú hazatérés, mikor az apja már halálán van!“

— „Az öregért nem kár“ — vélte odavetőleg az asszony és megkopogtatott egy ablakot, hogy az újságot benyújtsa — „egész életében sohasem törődött a fiával.“

Ferenczet a járókelők gyakran fölismerték és ő félénken viszonzta az álmélkodó köszöntéseket.

Nem mert senkivel szembenézni, nehogy valakinek az arczáról valami olyan bizonyosságot olvasson le, a mitől irítozott.

(Folytatjuk.)

Kiadja a szerkesztőség.

Sz. 4097—1903. tlkvi.

2—3

Hirdetmény.

A magyar királyi igazságügyminiszter 1903. évi október 22-én 32825. I. M. 903. I. sz. a. elrendelte, hogy a (dési kir. törvényszék) csákgorbói kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságához tartozó, Komlósujfalu község tjkveibe felvett mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. 39. t.-cz., az 1889. 38. t.-cz. és az 1891. 16. t.-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését elrendelik, az 1892. 29. t.-czikben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a tlkvi bejegyzések helyesbítése fogantatosittassék.

E czélból a helyszíni eljárás a nevezett községben **1904. márczius hó 9-én** fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. Mindazok, a kik a tjkvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a tlkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseket igazoló okiratokat mutassák fel.

2. Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tlkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. 29. t.-cz. 15—18. és az 1889. 38. t.-cz. 5, 6, 7 és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt előszóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől elesnek és

3. Azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van tlkvilleg bejegyezve, úgyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvántartása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A csákgorbói kir. jbiróság, mint tlkvi hatóságtól.

Csákgorbón, 1903. október hó 31-én.

Medzihradszky,
kir. aljbíró.

Utasítás a felek részére.

1886. évi 29. t.-cz. 15. §-a. A B. lap szerkesztésénél az ingatlan tényleges birtokosának tulajdonjoga jegyzendő be:

a) ha a tényleges birtokos az ingatlan meg szerzését a tlkvi tulajdonos által kiállított eredeti okirattal igazolja s a mennyiben ezen okirat alapján a tulajdonjog a tlkvi rendelet szerint be nem kebelezhető, a tényleges birtoklást helyhatósági bizonyítvánnyal, vagy az eljáró bizottságnál alkalmazott bizalmi férfiaknak (1881. évi 16. t.-cz. 10. §.) szóbeli nyilatkozatával tanúsítja;

b) vagy ha az írásbeli okirat hiányában a jogügylet létrejött az átruházó tlkvi tulajdonosnak a bizottság előtt tett beismerésével igazoltatik.

Ugyanezen módon jegyzendő be a tényleges birtokos tulajdonjoga akkor is, ha az ingatlan meg szerzése a tlkvi tulajdonosnak jogerőre emelkedett bírósági átadási okirattal, vagy ítélettel igazolt örökös vagy hagyományosa által kiállított, de bekebelezésre nem alkalmas okirattal vagy a fentebbiek szerint igazolt jogutódnak a bizottság előtt szóval tett beismerésével igazoltatik.

1886. évi 29. t.-cz. 16. §. A tényleges birtokos jegyzendő be akkor is, ha az ingatlan 3 évi békés birtoklását a helyhatóság és a bizalmi férfiak igazolják és a tlkvi tulajdonos a betétek szerkesztésére kirendelt bizottságnak szabályszerű idézése és felszólítása (1886. évi 29. t.-cz. 44. §) dacára a tényleges birtokos tulajdonjoga bejegyzésének a bejegyzés eszközzéseig ellent nem mond. A tlkvi tulajdonos által a bejegyzés eszközzése után, valamint a tlkvi tulajdonos jogutóda által előterjesztett ellenmondás hatályával az 1886. évi 29. t.-cz. 53, 61, 64. §-ai rendelkeznek.

Az 1886. évi 29. t.-cz. 17. §. A tényleges birtokos tulajdonjoga jegyzendő be továbbá, ha az ingatlan nyilvántartásán kívül több átruházásnak képezte tárgyát és ezen átruházások mindegyike szabályszerű okirattal vagy az 1886. 29. t.-cz. 15. §. értelmében teendő beismeréssel nem igazolták ugyan, de az, hogy a kérdéses ingatlan a tlkvi tulajdonos vagy igazolt örökös vagy hagyományosa (1886. évi 29. t.-cz. 15. §) által átruházott, legalább is tlkvi előjegyzésre alkalmas okirattal, vagy a 15. §. értelmében az átruházó szóbeli nyilatkozatával igazoltatik, a további átruházásoknál hiányzó okiratok pedig a helyhatóságnak azzal a nyilatkozatával pótoltnak, hogy az illető átruházásról tudomással bírnak s ezen felül a helyhatóság és bizalmi férfiak bizonyítják, hogy az igénylő az illető ingatlan tényleges birtokában van.

1886. évi 29. t.-cz. 18. §. A tényleges birtokos tulajdonjoga jegyzendő be, ha a tlkvi tulajdonos legalább 3 év előtt elhalt, vagy holléte legalább 3 év óta nem tudatik és a helyhatóság igazolja, hogy tudomással bir azon egy vagy több átruházásról, melyek által a tényleges birtokos a kérdéses ingatlant megszerezte s egyszersmind a helyhatóság és bizalmi férfiak által is igazoltatik, hogy a tényleges birtokos maga vagy ő és birtokelődei legalább 10 év óta az ingatlan békés birtokában vannak. Ha a tlkvi tulajdonos holléte nem tudatik, a tényleges birtokos tulajdonjoga csak akkor jegyezhető be, ha a helyszíni működés befejezéséig a tlkvi tulajdonos a bejegyzésnek ellent nem mond.

A tlkvi tulajdonos által a bejegyzés eszközzése után, valamint a tlkvi tulajdonos jogutóda által előterjesztett ellentmondás hatályával az 1886. évi 29. t.-cz. 53, 60, 63 64. §§-ai intézkednek.

1886. évi 29. t.-cz. 22. §. A tlkvi tulajdonos, továbbá a tényleges birtokos, ha ez utóbbinak tulajdonjoga a jelen törvény alapján (1886. 29. t.-cz. 15—18. §.) a betét B. lapjára leendő bejegyzés czéljából a betétek szerkesztésére kirendelt bizottság által igazoltatnak elfogadtatott, úgyszintén az, kinek javára valamely nyilvántartási jog bejegyezve van, jogosítva vannak a tlkv. szerint még fennálló, de tényleg már megszűnt jogokra vonatkozó bejegyzésnek törlését, a törlésre alkalmas okirat alapján, vagy a jogosítottnak a bizottság előtt előszóval tett elismerése alapján az eljáró bizottság előtt kérni.

1889. évi 38. t.-cz. 5. §. A tényleges birtokos tulajdonjoga akkor is bejegyzendő, ha a tényleges birtokos tlkvi tulajdonos igazolt örökös vagy hagyományosa ellen hozott s jogerőre emelkedett oly ítéletet mutat fel, melylyel az illető ingatlan tulajdonjoga a tényleges birtokosnak megítéltetett vagy a tlkvi tulajdonos, illetve ennek jogutóda a tulajdonjog elismerésére vagy a tulajdonjog tlkvi bejegyzésének tüzésére köteleztetett, valamint akkor is, ha a tényleges birtokos az ingatlan átszállását hagyatéki bírósági jogerős végzéssel igazolja.

Az 1886. 29. t.-cz. 17. 18. §-ainak esetében a tlkvi tulajdonos igazolt örökösének tekintendők, s legalább 3 év előtt elhalt tlkvi tulajdonosnak törvényes örökösödésre

hivatott leszármazói, ha az illető hitfelekezet lelkésze, s a helyhatóság bizonyítja, hogy a tlkvi tulajdonos után más leszármazó nem maradt, a helyhatóság pedig azt is bizonyítja, hogy tudomása szerint a tlkvi tulajdonos végrendeletet nem hagyott hátra.

Ugyanezen szabály áll, ha az idézett törvény 17., 18. §-ainak eseteiben nem a tlkvi tulajdonosnak, hanem valamely más birtokelőnek törvényes örökösödésre hivatott leszármazói ruházták át az ingatlant.

1889. évi 38. t.-cz. 6. §. Ha máskülönben az 1886. évi 29. t.-cz. 17., 18. §-aiban előírt követelmények fennforognak, a tényleges birtokos tulajdonjoga akkor is bejegyzendő, ha a legalább 3 év előtt elhalt közvetlen birtokelőnek törvényes örökösödésre hivatott leszármazói vannak és az illető hitfelekezet lelkésze, valamint a helyhatóság bizonyítja, hogy a tlkvi tulajdonos, illetőleg a birtokelő után más leszármazó nem maradt, a helyhatóság pedig azt is bizonyítja, hogy tudomása szerint a tlkvi tulajdonos vagy birtokelő végrendeletet nem hagyott hátra.

1889. évi 38. t.-cz. 7. §-a. A tényleges birtokos tulajdonjoga bejegyzésének tlkvi kiigazítás címén is helye van a betét szerkesztő bizottság előtt előterjesztett kérelem alapján, ha a tlkvi tulajdonos vagy ennek igazolt örökös vagy hagyományosa (1886. 29. t.-cz. 15. §. és az 1889. évi 58. t.-cz. 5. §.) a kiigazításba beleegyezik és a tényleges birtoklás szabályszerű igazolásán felül az előterjesztett adatok kapcsán a bizottság által eszközölt hivatalos nyomozás útján az is valószínűvé tétetik, hogy a helyszínelésnél hiba követtetett el.

1891. évi 16. t.-cz. 15. §-a. Az 1889. évi 38. t.-cz. 6. §-a rendelkezései akkor is alkalmazandók, ha a törvényes örökösödésre hivatott leszármazók, vagy ezek egyrésze kiskoru vagy gondnokság alatt áll.

Az örökösök tényleges birtokában lévő ingatlan az idézett 6. §. eseteiben örökösödése hányadokban, az örökösök osztatlan tulajdonul jegyzendő be, kivéve ha az összes önjogu örökösök hozzájárulásával tényleges osztály jött létre, vagy a mennyiben kiskorú vagy gondnokság alatt álló egyén is van az örökösök között, oly osztályos egyezség mutattatik be, mely az illetékes gyámhatóság jóváhagyásával van ellátva.

Az örökhagyó özvegye az 1889. 38. t.-cz. 6. §-ának eseteiben követelheti, hogy az örökösök tulajdonjogának bejegyzésével egyidejűleg az őt özvegyi jogon megillető haszonélvezeti jog is bejegyeztessék. Az 1889. évi 38. t.-cz. 7. §-ában megállapított törvényes feltételek fennforgása esetében a tényleges birtokos tulajdonjoga kiigazítás címén bejegyzendő akkor is, ha valamely ingatlan a tjkvbeli tulajdonosnak vagy jogelődének nevére hibásan a tlkvi átalakítás alkalmával jegyeztetett be.

Az 1886. 29. t.-cz. 15., 17., 18. §-ainak, továbbá az 1889. évi 38. t.-cz. 9., 7. §-ainak, valamint az 1891. évi 16. t.-cz. 15. §. 6. pontjának eseteiben a határozatok között történt beruházás, vagy az ily átruházásnak, vagy annak elismerése, hogy az ingatlan a helyszíneléskor vagy a tlkvi átalakítás alkalmával a másik házastárs nevére lett volna felveendő, csak akkor jöhet figyelembe, ha az átruházási jogügylet, vagy az elismerés közjegyzői okiratba foglaltatott.

A tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését kérhetik: maga a tényleges birtokos, ennek távollétében vagy akadályoztatása esetén házastársa, avagy felmenő, vagy lemenő ágbeli nagykorú rokona és a tlkv tulajdonos, de az utóbbi csak a mennyiben a tényleges birtokos a bizottság előtt az ingatlan nevére leendő bejegyzését nem ellenzi.

Csáki-Gorbó, 1903. október 31-én.

Medzihradszky,
kir. aljárásbíró.

„Kristály” Gőzmosó-Intézet

Kolozsvárt

(a vasúti indóház átellenében)

a modern technika legczélsebb
mosó- és vasaló-gépeivel felszerelve,
tisztán szapannal és vízgőz hoz-
zájárulásával **legszebben** mossa és
vasalja úgy a férfi, mint a női fehér-
neműeket, mintha csak ujonnan a gyár-
ból kerülne ki.

Gyors kiszolgálás, méltányos árak.

Dés és vidéke részére képviselve:

FEIERSTEIN BÉNI kereskedő által.

(Nemzeti szálloda.)

1—4

Ugyanott árjegyzékek is kaphatók.

Sz. 1254—903. vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1831. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírrá teszi, hogy a budapesti VI. kerületi kir. járás-bíróság 1902. évi Sp. XI. 213/2. számú végzése következtében Dr. Csizér Ákos dési ügyvéd által képviselt Riegler József Ede budapesti cég jávára, dési Farkas Gerson ellen, 471 kor. 05 fill. s járulékaik erejéig 1902. évi május hó 13-án fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1905. koronára becsült következő ingóságok, u. m. butorneműek, kocsik, egy ló és egy ökröborju nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a dési kir. járásbíróság 1903. évi V. 285/3. sz. végzése folytán 471 kor. 05 fill. tőkekövetelés, ennek 1902. évi február 12-ik napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 105 kor. 20 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Désen a helyszínén, végrehajtást szenvedő lakásán, közbejövétellel leendő eszközölésére 1903. évi november hó 23-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Dés, 1903. évi november hó 8-án.

Szentpétery János,
kir. bír. végrehajtó.

SZT-ANNA

Maláta likör a legjobb és legegészsé-
gesebb üdítő ital, kel-
mes ízű és zamatu. Egy palack 2 k. 30 f.
Maláta-keserü kiváló gyomorerősítő,
turistáknak és vadá-
szoknak kedvenc és nélkülözhetetlen itala.
Egy palack 2 kor. 30 fill.
Maláta-brandy elsőrendű erősítő férfi-
ital. Egy palack 3
kor. 75 fill. 2 — kor., — 95 fill.
Maláta-rum tiszta jamaikai rummal
van készítve, teához a leg-
jobb rum. Egy palack 2.30, 2.10, 1.80 kor.
Maláta-cakes kitűnő táp- és teasüte-
mény, elsőrendű tanácsok
és orvosok ajánlják. Nagy doboz 2 korona,
kis doboz 50 fillér.

Fenti készítmények mind tiszta malátából készülnek,
kitűnő minőségűek, élvezetük kellemes és hatásban
förlmulnak minden ilyenmő gyártmányt.

Kapható csakis eredeti csomagolásban 3—4

Désen: Csiszár és Vásárhelyi cégénél.

A sztojkai gyógyfürdő bérbeadó.

Szolnok-Dobokavármegyében
a Magyar-Lápos mellett levő

sztojkai gyógyfürdő és ásványvízforrás

1905. évi január 1-től egymás-
— után következő 15 évre —

bérbeadó.

Összes adók a bérlet terhelik.
A meglévő felszerelés és be-
rendezés megváltása nem kö-
telező. — Kellő referenciá-
val ellátott ajánlatok legkésőbb
f. év december 1-ig

— a tulajdonos címére: —

10—10

gróf Esterházy Gyula
Pozsony, Mihály-uteza 3. sz. alá küldendők.

Faeladási hirdetmény.

Szolnok-Dobokavármegye Gyertyános
község (Magyar-Láposi járás) határában fekvő
és a gyertyánosi g. kel. egyház tulajdonát
képező erdejében, a nagyméltóságú földmi-
velésügyi m. kir. miniszter urnak f. é. 44080.
számú rendeletével kihasználásra engedélye-
zett 2199 kat. holdon található 5867 drb
18—69 cm. mellmagassági átmérőjű tölgyfa,
melynek fatömege 2461 m³ haszonfára és
1301 m³ tölgy-tűzfára becsültetett, folyó évi
november hó 19-én délelőtt 10 órakor Gyer-
tyános községhezánál, zárt ajánlatokkal egybe-
kötött nyilvános árverésen fog eladatni.

Kikiáltási ár 14,593 kor., bánatpénz
1459 korona.

Zárt ajánlatok a gyertyánosi g. keleti

egyház gondnokságához czimzendők és abba
világosan kiteendő, hogy az árverési felté-
telek ismereteseek.

Az árverési feltételek Gyertyános köz-
séghezánál, valamint a nagyilondai magy.
kir. járási erdőgondnokságánál megnézhetők.
Utóbbi helyen a részletes becslési adatok is
megtekinthetők.

Nagy-Ilonda 1903. évi okt. hó 28.

2—2

M. kir. járási erdőgondnokság.

Olcsó pénz!

Birtok parcellázás.

A Budapesten székelő Magyar Országos Köz-
ponti Takarékpénztár és a Debreczeni Első Ta-
karékpénztár tulajdonosok megbízásából rendkívül
kedvező feltételek mellett bérbe adjuk vagy
eladjuk, őszi és tavaszi vetéssel együtt holdan-
kénti parcellákban is az általunk házilag
kezelt következő birtokokat:

1) **Nagy-Ar** községben (Szatmár vármegye,
f.-gyarmati járás) levő 1400 holdas első osztályu
birtokot, legmodernebb emeletes kastély, kiválóan
gondozott park és gazdasági épületekkel;

2) **Aranymező** községben (Szolnok-Doboka
várm. csáki-örbői járás) levő vasúti állomással
bíró, 180 hold szamosmenti birtokot, lakház és
gazdasági épületekkel.

Ezzel kapcsolatosan értesítjük a n. é. kö-
zönséget, hogy budapesti és külföldi elsőrangú
pénzügyintézetektől 15—70 évig terjedő **olcsó tör-
lesztési kölcsönt** nyújtunk a legmagasabb ösz-
szegig, a legrövidebb idő alatt, az ingatlan 3/4 ér-
tekeig. Továbbá:

1) Szerzünk olcsó személyi- és váltóhitelt;
2) Elvállaljuk birtokok parcellázását, birto-
kok és házak eladását, vételét stb. 30—52

Neuschlosz Testvérek

törvényszékieleg bejegyzett cég, bankbizományosok.
Szatmári iroda: Árpád-uteza 20. Telefon sz. 16.

Válaszbélyeg melléklendő.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A SÁGI, VAJDA-féle

TELEKKÖNYVI MINTATÁR

MÁSODIK KIADÁSA.

Javitotta és jelentékenyen bővítette: Sági János.

Ezt a páratlan tetszésben részesült kitűnő szakköny-
vet — gyors elfogyása után — második kiadásban
rendezzük.

Az igazságügyminiszterium kedvező véleménynyel
látta el s ennek alapján, a belügyminiszterium, „mint ki-
váló gondnal, gyakorlati érzékkel és szakértelemmel” szer-
kesztett művet pártolásra ajánlotta.

A mű 2 vastkos kötet, mintegy 62 iv, 1000 oldal.

Tartalmazza mindazt, a mit a telekkönyvi tisztvisé-
lőknek, községi jegyzőknek, kir. közjegyzőknek, ügyvé-
deknek, a joghallgató ifjuságnak, egyszóval mindazoknak,
a kik nyilvánkönyvvel foglalkoznak, telekkönyvi szempon-
tokból tudniok kell.

Előfizetési ára 8 kor., diszkótésben 10 korona.

A bolti ár jelentékenyen drágább lesz.

Az előfizetéseket a második kiadásra jogosított „Or-
szágos Központi Községi Nyomda Részvény-Társaság”
(Budapest, VI, Váci-körút 61. szám) címre tessék be-
küldeni

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

SZOLNOK- DOBOKA MEGYÉBEN

eddig

4 főnyereményt

és

19 más nagyobb
nyereményt

fizettünk ki.

Bebizonyított tény, hogy a magyar királyi szab. osztálysorsjáték után igen sokan jutottak
jóléthez, sőt gyakran nagy vagyonhoz is; miáltal a magyar osztálysorsjegyek általános
kedveltségnek örvendenek. — Egyetlen más sorsjáték sem nyújt hasonlóan kedvező
nyerési esélyeket oly nagy összegű nyereményekkel, mint a magyar osztálysorsjáték.

A következő osztálysorsjáték hat osztályában 110 000 sorsjegyből 55,000 darabot,
tehát a felét körülbelül

14 1/2 millió korona készpénzzel sorsolják ki.

Főnyeremény esetleg egy millió korona, illetve 600,000, 400,000, 200,000, 2 a
100,000, 90,000, 2 a 80,000, 70,000 stb. stb.

Első osztály huzásai már folyó hó 19. és 20-án.

Az első osztályu eredeti sorsjegyek ára: egész kor. 12.—, fél 6.—, negyed 3.— és nyolcadad 1 kor. 50 fill.
Sorsjegyeket postautalvány-összegek ellenében, vagy utánvétellel küldünk. — Hivatalos nyeremeny jegyzékekkel
pontosan szolgálunk. Játéktervet minden sorsjegy-küldeményhez mellékelünk.

NEMZETI PÉNZVÁLTÓ-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, Gizella-tér 1. A/2.

Sürgöny cím:
„NEMZETI PÉNZVÁLTÓ BUDAPEST.”

Intézetünk

abban a helyzetben van,
hogy bármily nagy nye-
reményt — még esedé-
kesség előtt is — a
legszigorúbb titoktar-
tás mellett **jutalék-
mentesen** fizet ki és
ügyfeleinek minden
irányban a legmesz-
szobbmenő biztonságot
nyújtja.

Legtöbb főnyereményt

nálunk

vásárolt sorsjegyeken
nyertek